

Αθήνα, 2-2-2007

ΠΡΟΣ : Τον κ. Γενικό Γραμματέα
Υπουργείου Ανάπτυξης

ΑΤΟΜΙΚΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 39/2007

Στο ερώτημα, που διατυπώνετε με το έγγραφό σας Α.Π. Δ5/ΗΛΓ/Φ6/1008/16-1-2007, σχετικά με την ανανέωση Αδειας Εγκατάστασης Σταθμού Ηλεκτροπαραγωγής της εταιρείας "ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΘΙΣΒΗΣ Α.Ε", έχω την ακόλουθη γνώμη:

Α. 1. Στο άρθρο 3 του ν.2244/1994 –Α168- ορίζεται: "1. Για την εγκατάσταση ή επέκταση σταθμού ηλεκτροπαραγωγής απαιτείται άδεια που χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου... 4. Στις άδειες εγκατάστασης μπορούν να τίθενται όροι και περιορισμοί για την εξασφάλιση της τεχνικής αρτιότητας της κατασκευής του σταθμού και την προστασία των εργαζομένων και του περιβάλλοντος. 5. Για τη λειτουργία σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, για τους οποίους χορηγείται άδεια εγκατάστασης, απαιτείται και άδεια λειτουργίας. Η άδεια αυτή χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και έλεγχο από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, για την τήρηση των όρων εγκατάστασης και λειτουργίας των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής. Αν ο σταθμός συνδέεται με τα δίκτυα της Δ.Ε.Η., η λειτουργία του απαγορεύεται πριν από τη σύναψη της σχετικής σύμβασης. 6. Η άδεια λειτουργίας χορηγείται για δέκα (10) τουλάχιστον έτη και μπορεί να ανανεώνεται. Με την άδεια λειτουργίας μπορεί να επιβάλλονται όροι και περιορισμοί για την ασφαλή λειτουργία των σταθμών, την προστασία της

υγείας και ζωής των εργαζομένων σε αυτούς, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος. Σε περίπτωση μεταβιβάσεως της κυριότητας της μονάδας παραγωγής, ο νέος κύριος υποκαθίσταται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της συμβάσεως μεταξύ της Δ.Ε.Η. και του αρχικού αδειούχου. Με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας μπορεί να τροποποιηθεί η άδεια λειτουργίας επ' ονόματι του νέου κυρίου της μονάδας”.

Με το άρθρο 5 παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό με απόφασή του να καθορίζει τη διαδικασία και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έκδοση των αδειών εγκατάστασης καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του ανωτέρω άρθρου 3.

2. Στο άρθρο 15 παρ. 4 του ν.2773/1999, όπως ισχύει, ορίζεται: “4. Ο Διαχειριστής του Συστήματος επιτρέπεται να συνάπτει, κατόπιν διαγωνισμού, συμβάσεις... και συμβάσεις ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας προκειμένου να διασφαλίζεται μακροχρόνια η διαθεσιμότητα επαρκούς ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και επαρκών περιθωρίων εφεδρείας ισχύος. Με τις συμβάσεις ισχύος παραγωγής ο παραγωγός υποχρεούται έναντι ανταλλάγματος να παρέχει σε μελλοντικό χρόνο διαθεσιμότητα ηλεκτρικής ισχύος νέων μονάδων παραγωγής για ορισμένο μέγεθος ισχύος και για ορισμένο χρονικό διάστημα. Το συνολικό μέγεθος ισχύος μέχρι το οποίο επιτρέπεται κάθε φορά ο Διαχειριστής του Συστήματος να συνάπτει συμβάσεις ισχύος παραγωγής καθορίζεται κατόπιν ειδικής μελέτης σχετικά με την επάρκεια ηλεκτρικής ισχύος και τα επαρκή περιθώρια εφεδρείας ισχύος, η οποία εκπονείται κάθε φορά από τον Διαχειριστή του Συστήματος στο πλαίσιο του εγκεκριμένου μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού και εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε.... Η διαδικασία των διαγωνισμών, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα κριτήρια επιλογής για την ανάδειξη της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, το μέγιστο και ελάχιστο των προσφορών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μετά από εισήγηση του Διαχειριστή του Συστήματος και γνώμη της Ρ.Α.Ε.”.

3. Στην ΥΑ Δ6/1995 -Β385- Σταθμοί Ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ορίζεται στο άρθρο 1, με τον τίτλο Αδειες, υπό περίπτωση Ι Β, παρ. 1, ότι: “1. Η άδεια εγκατάστασης ή επέκτασης ισχύει για

δύο (2) έτη από την ημερομηνία έκδοσής της με δυνατότητα ανανέωσης για ένα έτος ακόμη σε ειδικές μόνο περιπτώσεις, όπου η μη ολοκλήρωση των απαιτούμενων εργασιών εγκατάστασης στην πρώτη διετία οφείλεται σε τεκμηριωμένους λόγους ανεξάρτητους από τη βούληση του δικαιούχου, οι οποίοι συνοδεύουν το σχετικό αίτημα ανανέωσης... 4. Στις άδειες εγκατάστασης ή επέκτασης μπορούν να τίθενται όροι και περιορισμοί για την εξασφάλιση της τεχνικής αρτιότητας της κατασκευής του σταθμού και της προστασίας των εργαζομένων και του περιβάλλοντος, καθώς και άλλοι που ενδεχομένως απαιτούνται σε εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας”.

4. Στο ν.3468/2006 -Α 121- Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας ορίζεται ρητά στο άρθρο 8 παρ. 4, ότι: “ Η άδεια εγκατάστασης ισχύει για δύο (2) έτη και μπορεί να παρατείνεται, κατά ανώτατο όριο, για ίσο χρόνο, μετά από αίτηση του κατόχου της, εφόσον: α) κατά τη λήξη της διετίας έχει εκτελεσθεί έργο, οι δαπάνες του οποίου καλύπτουν το 50% της επένδυσης ή β) δεν έχει γίνει έναρξη εκτέλεσης του έργου για λόγους που, αποδεδειγμένα, δεν οφείλονται σε παράλειψη ή σε οποιασδήποτε μορφής υπαιτιότητα του κατόχου της άδειας εγκατάστασης, με την προϋπόθεση ότι έχουν συναφθεί οι αναγκαίες συμβάσεις για την προμήθεια του εξοπλισμού ο οποίος απαιτείται για την υλοποίηση του έργου”.

5. Με την απόφαση Δ5/ΗΛ/Β/οικ.8311/2005 -Β 655- του Υπουργού Ανάπτυξης εγκρίθηκε ο Κώδικας Διαχείρισης του Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Στο άρθρο 225 του Κώδικα ορίζεται: “...3. Κάτοχοι άδειας παραγωγής για νέες Μονάδες Παραγωγής που θα συνδεθούν με το Σύστημα δύναται να εκδίδουν ΑΔΙ, εφόσον διαθέτουν Πιστοποιητικό Έκδοσης ΑΔΙ, το οποίο χορηγείται από τη ΡΑΕ εφόσον ο κάτοχος άδειας παραγωγής δεσμεύεται επαρκώς σχετικά με τον χρόνο έναρξης της εμπορικής λειτουργίας της νέας Μονάδας Παραγωγής. Για τη χορήγηση Πιστοποιητικού Έκδοσης ΑΔΙ, ο κάτοχος άδειας παραγωγής υποβάλλει αίτηση, η οποία συνοδεύεται από τα εξής δικαιολογητικά: ... Γ) Άδεια εγκατάστασης για τη νέα Μονάδα...”.

Στο άρθρο 244 του Κώδικα ορίζεται: “1. Χάριν της διασφάλισης μακροχρονίως διαθεσιμότητας επαρκούς ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ο Διαχειριστής του Συστήματος διεξάγει διαγωνισμούς με αντικείμενο τη σύναψη ΣΔΙ που αφορούν σε νέες Μονάδες Παραγωγής

(εφεξής «Διαγωνισμός-ΣΔΙ») για μέγιστο συνολικό μέγεθος ισχύος που καθορίζεται κατά περίπτωση λαμβάνοντας υπόψη τη Μελέτη Επάρκειας Ισχύος... 2. Η διαδικασία των διαγωνισμών, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα κριτήρια επιλογής για την ανάδειξη της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, το μέγιστο και ελάχιστο των προσφορών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μετά από εισήγηση του Διαχειριστή του Συστήματος και γνώμη της ΡΑΕ. 3. Σκοπός της σύναψης εκ μέρους του Διαχειριστή του Συστήματος των ΣΔΙ από νέες Μονάδες είναι η παροχή προς τους επενδυτές της ελάχιστης απαιτούμενης ασφάλειας εσόδων για τις νέες Μονάδες έτσι ώστε να διευκολυνθεί η χρηματοδότηση τους”.

6. Ο ΔΕΣΜΗΕ προκήρυξε Διαγωνισμό για τη Σύναψη Συμβάσεων Διαθεσιμότητας Ισχύος Νέας Μονάδας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Δικαιούμενοι Συμμετοχής είναι πρόσωπα που έχουν λάβει Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας για Νέα Μονάδα Φυσικού Αερίου, μη συνδεδεμένη ακόμα στο Σύστημα, εγκαταστημένα σε συγκεκριμένους νομούς της χώρας και έχουν λάβει πιστοποιητικό Εκδοσης ΑΔΙ σύμφωνα με το άρθρο 225 παρ. 3 του Κώδικα.

Στο άρθρο 7 της Διακήρυξης ορίζεται, ότι η ημερομηνία έναρξης εμπορικής λειτουργίας της Νέας Μονάδας καθορίζεται σε 27 μήνες από την υπογραφή των επιμέρους Συμβάσεων, ενώ προβλέπεται και περίοδος ανοχής αποκλίσεων.

Επίσης στα παραρτήματα της Διακήρυξης αναφέρεται σε σχέση με το έντυπο της αίτησης συμμετοχής στο Διαγωνισμό, ως επίσης και στην οικονομική συμφωνία εγγύησης εσόδων (παραρτήματα 1 και 9), η δήλωση για το ανωτέρω στοιχείο της έναρξης λειτουργίας εντός 27 μηνών.

Β. Η εταιρεία «ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΘΙΣΒΗΣ Α.Ε» έλαβε την Δ5-ΗΛ/Φ26/1435/23618/45/23.9.2004 άδεια εγκατάστασης Σταθμού Ηλεκτροπαραγωγής ισχύος 421,6 MW στην ΒΙΠΕ Θίσβης από μονάδα συνδυασμένου κύκλου με καύσιμο φυσικό αέριο.

Στην άδεια περιέχεται ο όρος για ισχύ της άδειας για δύο έτη και υποβολή αίτησης μετά την ολοκλήρωση των εργασιών εγκατάστασης για χορήγηση αδειάς λειτουργίας.

Ήδη με την από 12.7.2006 αίτηση ζητεί την ανανέωση της Άδειάς της, επικαλούμενη, ότι το θεσμικό πλαίσιο της οργάνωσης και λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρισμού και ιδιαίτερα της διεξαγωγής Διαγωνισμών από το ΔΕΣΜΗΕ για τη σύναψη ΣΔΙ παρετάθη με νόμιμη έγκριση του Κώδικα Διαχείρισης το έτος 2005 και προκήρυξη διαγωνισμού το έτος 2006, αντί των προβλεπόμενων εξελίξεων εντός του έτους 2004. Τα γεγονότα αυτά δεν επέτρεψαν την πραγματοποίηση των επιχειρηματικών της σχεδίων σε βιώσιμες επενδυτικές βάσεις

Γ. Καθ' ερμηνεία των προπαρατεθεισών διατάξεων συνάγεται, ότι το καθεστώς των αδειών εγκατάστασης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής συνδυασμένου κύκλου συναρτάται με το καθεστώς της αγοράς στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και την ιδιαίτερη σημασία που έχει για την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και την προστασία του περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο του καθεστώτος αυτού γίνεται εμφανές τόσο από το άρθρο 26 του ν.3468/2006, όσο και τις διατάξεις που αφορούν στο Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΔΕΣΜΗΕ, ότι διευκολύνονται οι κάτοχοι αδειών παραγωγής για την ανάδειξή τους ως αναδόχων στους διαγωνισμούς της ΔΕΣΜΗΕ, σκοπός δε της σύναψης των ΣΔΙ με νέες Μονάδες είναι η παροχή προς τους επενδυτές της ελάχιστης απαιτούμενης ασφάλειας εσόδων, έτσι ώστε να διευκολυνθεί η χρηματοδότησή τους.

Ενόψει αυτών η διάταξη της παρ. Β1 του άρθρου 1 της ΥΑ Δ6/1995 για τη δυνατότητα ανανέωσης της άδειας εγκατάστασης για ένα έτος "σε ειδικές περιπτώσεις, όπου η μη ολοκλήρωση των απαιτούμενων εργασιών εγκατάστασης στην πρώτη διετία οφείλεται σε τεκμηριωμένους λόγους ανεξάρτητους από τη βούληση του δικαιούχου, οι οποίοι συνοδεύουν το σχετικό αίτημα ανανέωσης", με βάση το γράμμα της και το σκοπό της, την αναφορά στη βούληση του δικαιούχου και την απεξάρτηση αυτής από τους τεκμηριωμένους λόγους αδυναμίας μη ολοκλήρωσης των εργασιών εγκατάστασης, συνδέει με το υπάρχον νομικό πλαίσιο και την καταρχήν δυνατότητα του δικαιούχου να ενεργήσει σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του και την ασφάλεια της επενδύσεώς του.

Παράλληλα η διάταξη αυτή υπερβαίνει κατά το περιεχόμενο την ουσιαστική διάταξη του νόμου (άρθρο 3 ν.2244/1994) στην οποία δεν τίθεται χρόνος ισχύος, όπως τίθεται για την άδεια λειτουργίας. Αντίθετα στο

ν.3468/2006 ρητά προβλέπεται η ισχύς της άδειας σε δύο έτη και η υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, σαφώς ευνοϊκότερες υπέρ του δικαιούχου, ανανέωση για ίσο χρόνο.

Τέλος, οι κανονιστικές ρυθμίσεις των Διαγωνισμών του ΔΕΣΜΗΕ παρέχουν χάριν ευρύτερης συμμετοχής στο Διαγωνισμό την ευχέρεια οι συμμετέχοντες σ' αυτόν να κάνουν έναρξη των εργασιών υλοποίησης της άδειας εγκατάστασης και μετά την κατακύρωση του Διαγωνισμού και να ολοκληρώσουν την εγκατάσταση και να την θέσουν σε εμπορική λειτουργία, εντός είκοσι επτά μηνών από την κατακύρωση.

Ενόψει τούτων ο ανωτέρω όρος της ΥΑ Δ6/1995 πρέπει να κριθεί στο πλαίσιο του όλου νομικού καθεστώτος, ότι κατά το περιεχόμενο και τις έννομες συνέπειές του, κρίνεται στη βάση της αποδεδειγμένης υπαίτιας παράλειψης του κατόχου της άδειας εγκατάστασης να προχωρήσει στην ολοκλήρωση των απαιτούμενων ενεργειών. Τούτο ως γεγονός δεν τίθεται εν προκειμένω από τα στοιχεία του φακέλου, ούτε συνάγεται από το περιεχόμενο της αίτησης ανανέωσης.

Από την άλλη πλευρά στην αίτηση τεκμηριώνεται η εμπιστοσύνη στη στάση της διοικήσεως, ενόψει της εξέλιξης του σχετικού νομοθετικού καθεστώτος, το οποίο παρετάθη χρονικά και κατά περιεχόμενο είναι ήδησαφέστερο και ευνοϊκότερο για τους κατόχους των αδειών. Κατά συνέπεια και σύμφωνα με της αρχές της χρηστής διοίκησης και τις πιο εξειδικευμένες αρχές της αναλογικότητας και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, η μη ανανέωση της άδειας παρίσταται ως επαχθής διοικητική ενέργεια, η οποία κατά στάθμιση εξυπηρέτησης δημόσιου συμφέροντος και συμφέροντος του διοικουμένου, δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκώς αιτιολογημένη.

Δ. Κατά ταύτα στο ερώτημά μας προσήκει, κατά τη γνώμη μου, καταφατική απάντηση.

Ο Γνωμοδοτών
Κωνσταντίνος Βολτής
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

